Проект „ПРАВОСЪДИЕ БЛИЗО ДО ХОРАТА: втора фаза”

Изх. № Ц-42/06.03.2014г.

ДО
ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ
ГРАД СОФИЯ

ДО
ГРАЖДАНСКИЯ СЪВЕТ КЪМ ВСС
ГРАД СОФИЯ

ОТНОСНО: ЗАСЕДАНИЕ НА ГРАЖДАНСКИЯ СЪВЕТ КЪМ ВСС НА 7.03.2014г.

СТАНОВИЩЕ

От името на Сдружение „Център на НПО в Разград“ и Национална НПО мрежа за гражданско наблюдение на съда, предлагам становище по дневния ред на свикано редовно заседание на Граждански съвет към ВСС на 07.03.2014г.

Точка 1: Отчет за дейността на Висшия съдебен съвет във връзка с работата в Гражданския съвет – отложена от заседанието на Гражданския съвет на 31.01.2014 г.

Становище: Ние подкрепяме заявеното намерение на ВСС да бъде партньор с неправителствения сектор и професионалните организации на магистрати, като търси успешни форми на сътрудничество. Оценяваме като успешна първата година от съществуването на Гражданския съвет към ВСС, защото: А) е налице структуриран диалог в рамките на публични срещи и консултации (заседания); Б) има воля за търсене на решения съвместно с гражданското общество; В) започнаха дискусии по важни теми, като натовареност на съдиите и случайно разпределение на съдебните дела; Г) се повиши доверието между ВСС и гражданските организации.

Същевременно до момента липсва инициатива от страна на ВСС да обсъжда проблеми за: А) съдебната география и оптимизиране броя на съдебните органи, които в момента са над 350 единици; Б) етичното поведение и конфликта на интереси; В) въвеждане на електронно правосъдие; Г) структура и функции на прокуратурата и следствието; Д) прозрачност на решенията за финансиране на съдебната система и разпределение на ресурси; Е) прозрачност в дейността на прокуратурата; Ж) състав и

Сдружение "ЦЕНТЪР НА НПО В РАЗГРАД" е регистрирано в съответствие с ЗЮЛНЦ, решение по ф.д. №37/1997 г. на РОС
БУЛСТАТ: 116019267, жк. “Освобождение” 34, пк 237, Разград 7200, България
Тел./Факс: (+359 84) 661694, E-mail: office@ngo-rz.org, www.ngo-rz.org

структура на администрацията в съдебните органи; З) публикуване на решенията на ВСС и постоянните комисии; И) публикуване на съдебните актове (срокове и форма); Й) управление на бюджета на съдебната власт и избор на обслужващи банки; К) осъществявани външни проекти[1] от ВСС и приоритети за работа; Л) структура и функции на администрацията на ВСС.

Според нас е спорен направеният извод в отчета на ВСС за първата година от мандата: *„На обсъждане в Гражданския съвет се подлагат всички стратегически политики и актуални теми, отнасящи се до различните области в дейността на ВСС.“*[2]

Смятаме за важно да споменем липсата на системно обсъждане от страна на ВСС към актовете и инициативите на Гражданския съвет. Остава впечатление, че в част от решенията по обсъждани въпроси ВСС демонстрира безразличие или незаинтересованост. Една немалка част от предложенията на Гражданския съвет или на негови членове не са обсъждани от ВСС или се приемат „за сведение“, което ние бихме приели като форма на пасивност и отказ от диалог.

Ние идентифицираме проблем с прозрачността в работа на постоянните комисии на ВСС и липса на достатъчна публичност на взетите решения. До момента нито една от постоянните комисии не е проявила инициатива да покани да участват в заседанията членове на Гражданския съвет към ВСС.[3]

Прави впечатление нежеланието на ВСС да въвлича Гражданския съвет в професионални и публични обсъждания по темата за атестирането и кариерно развитие на магистратите. Според информация от интернет-страницата на ВСС[4], на 24.02.2014г. в Съдебната палата е проведен Дискусионен форум с теми „Атестиране на магистрати” и „Конкурси за магистрати”. Форумът се организира от Висшия съдебен съвет (ВСС) и фондация „Ханс Зайдел” в България със съдействието на Посолството на Федерална Република Германия по инициатива на Комисията по предложенията и атестирането (КПА).

На следващия ден, 25.02.2014г. в сградата на ВСС се провежда дискусионен форум[5] по същия повод с участие на седем члена на ВСС и пет служители в администрацията на ВСС. В срещата участва и Петер Верндл, бивш президент на Висшия областен съд в Барберг, провинция Бавария, дългогодишен ръководител на отдел „Кадри“ в Министерство на правосъдието на Бавария, Германия.

<u>Какво не се случи през 2013г.:</u>

- Част от постоянните комисии на ВСС не определиха свой представител за участие в работата на Гражданския съвет и комисиите не потърсиха нито веднъж сътрудничество с гражданската структура. Отчетът на ВСС за дейността на комисиите на Висшия съдебен съвет, във връзка с работата на Гражданския съвет

[1] Изпълнявани проекти с финансиране от ОПАК, Норвежки финансов механизъм и други финансиращи организации извън регламентирания държавен бюджет, определен от Народното събрание.

[2] Рубрика Пресцентър, 4 октомври 2013г., http://www.vss.justice.bg/bg/start.htm

[3] Изключение е Комисията за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси, които покани две организации от Гражданския съвет да участват в проверките за спазване на член 9 от ЗСВ пре 2013г.

[4] Рубрика Пресцентър, http://www.vss.justice.bg/bg/start.htm

[5] Пак там.

Сдружение "ЦЕНТЪР НА НПО В РАЗГРАД" е регистрирано в съответствие с ЗЮЛНЦ, решение по ф.д. №37/1997 г. на РОС
БУЛСТАТ: 116019267, жк. “Освобождение” 34, пк 237, Разград 7200, България
Тел./Факс: (+359 84) 661694, E-mail: office@ngo-rz.org, www.ngo-rz.org

(Решение 23 по Протокол 9/27.02.2014г.) красноречиво дава отговор кои са тези комисии.

- В немалка част от случаите решенията на комисиите или ВСС, по предложения на Гражданския съвет, не бяха мотивирани (точка 16, глава V от Правила за действие).

ВСС не внесе за обсъждане и не потърси партньорски консултации с Гражданския съвет при приемането на следните документи:

1. Доклади[6] на комисии на ВСС за извършените проверки за спазване на член 9 от ЗСВ за приложение на случайното разпределение на съдебни дела във ВКС, ВАС и СГС - **непубликувани.** На същото заседание ВСС приема за сведение доклада на ВКС за извършени проверки на организацията на дейността на апелативните съдилища в София, Пловдив, Варна, Бургас и Велико Търново за 2011-2012 г. и докладите на БИПИ и Център на НПО Разград за извършени по тяхна инициатива проверки - **непубликувани.**
2. Функционален анализ за дейността на прокуратурата за периода 2007-2012г. и План за действие към него - **непубликувани.**
3. Стратегията за превенция и борба с корупцията в съдебната система (Приета с протокол №12 от заседание на ВСС, проведено на 28.03.2013 г.) и План–график по изпълнение на мерките, предвидени в Стратегията за превенция и противодействие на корупцията в съдебната система за 2014г. (Решение 67.1. по Протокол №9/27.02.2014г.)
4. Правила за избор на административни ръководители на органите на съдебната власт по чл. 167, ал. 1, т. 2 - 4 от ЗСВ.
5. Правила за провеждане на конкурси за младши съдии и младши прокурори, за първоначално назначаване и за повишаване в длъжност и преместване на съдии, прокурори и следователи.
6. Правила за определяне на условията, реда и критериите за поощряване на съдии, прокурори и следователи.
7. Правила за преместване по реда на чл. 194 от ЗСВ.
8. Правила за определяне и изплащане на суми за облекло на магистрати, държавни съдебни изпълнители, съдии по вписванията и съдебни служители в органите на съдебната власт.
9. Правилник за администрацията на Върховния административен съд.
10. Правилник за организацията и дейността на администрацията на Прокуратурата на Република България.
11. Правилник за администрацията в съдилищата.
12. Бюджет на съдебната власт за 2013г. и проект за бюджет за 2014г.
13. Анализ на натовареността и кадровото обезпечаване на органите на съдебната власт и предложения за оптимизиране на незаети щатни длъжности, изготвен към

[6] Протокол на ВСС №32 от 26.07.2013г., рубрика „Заседания на ВСС”: http://www.vss.justice.bg/bg/start.htm

Сдружение "ЦЕНТЪР НА НПО В РАЗГРАД" е регистрирано в съответствие с ЗЮЛНЦ, решение по ф.д. №37/1997 г. на РОС
БУЛСТАТ: 116019267, жк. “Освобождение” 34, пк 237, Разград 7200, България
Тел./Факс: (+359 84) 661694, E-mail: office@ngo-rz.org, www.ngo-rz.org

февруари 2013 г. (приет с решение на КАОСНОСВ по т. 1, Протокол № 7/25.02.2013 г.)

14. Анализ на натовареността и кадровото обезпечаване и предложения за оптимизиране на щатовете в районните прокуратури, изготвен към 4 март 2013 г. (приет с решение на КАОСНОСВ по т. 1, Протокол № 8/04.03.2013 г.)
15. Анализ на актовете с резултати от проверки в органите на съдебната власт, извършвани от Инспектората към Висшия съдебен съвет, в частта, засягаща натовареността на органите на съдебната власт (приет с решение на КАОСНОСВ по т. 1, Протокол № 24/25.06.2013 г.)
16. Анализ на натовареността и кадровото обезпечаване на военните съдилища и прокуратури и предложения за оптимизиране на дейността им (приет с решение на ВСС по т. 15 доп., Протокол № 42/31.10.2013 г.)
17. Анализ на практиката и подходите при оценка на натовареността на магистратите, възприети от страните – членки на Съвета на Европа (приет с решение на ВСС по т. 3 доп., Протокол № 46/21.11.2013 г. на ВСС).

6 март 2014г.

град Разград

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

Георги Милков

Центърът на НПО в Разград разработва и прилага пилотни програми в подкрепа на съдебната реформа от 2004г. Осъществени са седем проекта за гражданско наблюдение на съда и подкрепа на съдебната система в България. В момента реализира проект „Правосъдие близо до хората: втора фаза", подкрепен от Фондация „Америка за България". Главната цел на проекта е да подобри отчетността, прозрачността и етиката в съдебната система в България чрез механизъм за успешно гражданско наблюдение на съда на национално ниво. Центърът на НПО в Разград създаде през 2007г. Национална НПО мрежа за гражданско наблюдение на съда в България, в която участват над 65 неправителствени организации: www.watch.ngo-rz.org

AMERICA FOR BULGARIA FOUNDATION
Фондация Америка за България
С подкрепата на Фондация „Америка за България"

Фондация „Америка за България" подпомага развитието и растежа на динамичен частен сектор в полза на свободна и демократична България. Основана през 2008 година, Фондацията е наследник на Българо-американския инвестиционен фонд, създаден от Правителството на САЩ чрез Американската агенция за международно развитие. Грантовете, които Фондация „Америка за България" предоставя, продължават отношенията на доброжелателство и приятелство между народите на САЩ и България.

Сдружение "ЦЕНТЪР НА НПО В РАЗГРАД" е регистрирано в съответствие с ЗЮЛНЦ, решение по ф.д. №37/1997 г. на РОС
БУЛСТАТ: 116019267, жк. "Освобождение" 34, пк 237, Разград 7200, България
Тел./Факс: (+359 84) 661694, E-mail: office@ngo-rz.org, www.ngo-rz.org

Проект „ПРАВОСЪДИЕ БЛИЗО ДО ХОРАТА: втора фаза”

Изх. № Ц-42/06.03.2014г.

ДО
ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ
ГРАД СОФИЯ

ДО
ГРАЖДАНСКИЯ СЪВЕТ КЪМ ВСС
ГРАД СОФИЯ

ОТНОСНО: ЗАСЕДАНИЕ НА ГРАЖДАНСКИЯ СЪВЕТ КЪМ ВСС НА 7.03.2014г.

СТАНОВИЩЕ

От името на Сдружение „Център на НПО в Разград“ и Национална НПО мрежа за гражданско наблюдение на съда, предлагам становище по дневния ред на свикано редовно заседание на Граждански съвет към ВСС на 07.03.2014г.

Точка 2: Обсъждане по какви статистически данни, отнасящи се до критериите и показателите, предвидени в чл. 198 от ЗСВ, следва да се извършва атестирането на съдиите от Върховния касационен съд, Върховния административен съд, прокурорите от Върховна касационна прокуратура и Върховна административна прокуратура и следователите от Националната следствена служба – отложена от заседанието на Гражданския съвет на 31.01.2014 г.;

Становище: Липсва предоставена базова информация по темата от ресорната постоянна комисия на ВСС Комисията по предложенията и атестирането на съдии, прокурори и следователи. Атестиране на върховни съдии и прокурори да се провежда по същите критерии и статистически данни, приложими и за магистрати от районно до апелативно ниво включително. Атестирането на върховните магистрати се извършва от ВСС според Закона за съдебната власт.[1]

[1] Вж чл.204, ал 2, http://lex.bg/bg/laws/ldoc/2135560660

Сдружение "ЦЕНТЪР НА НПО В РАЗГРАД" е регистрирано в съответствие с ЗЮЛНЦ, решение по ф.д. №37/1997 г. на РОС
БУЛСТАТ: 116019267, жк. “Освобождение” 34, пк 237, Разград 7200, България
Тел./Факс: (+359 84) 661694, E-mail: office@ngo-rz.org, www.ngo-rz.org

Методиката за атестиране трябва да е приложима за всички, включително и за върховните магистрати и следователите на Националната следствена служба. В този смисъл чл.47 от Методиката изразено в определените основни статистически данни биха могли да бъдат приложими и при атестирането на магистратите по точка 4 от дневния ред, но съобразени съгласно спецификите на ВКС, ВАС, ВКП, ВАП и Националната следствена служба.

6 март 2014г.

град Разград

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

Георги Милков

Центърът на НПО в Разград разработва и прилага пилотни програми в подкрепа на съдебната реформа от 2004г. Осъществени са седем проекта за гражданско наблюдение на съда и подкрепа на съдебната система в България. В момента реализира проект „Правосъдие близо до хората: втора фаза", подкрепен от Фондация „Америка за България". Главната цел на проекта е да подобри отчетността, прозрачността и етиката в съдебната система в България чрез механизъм за успешно гражданско наблюдение на съда на национално ниво. Центърът на НПО в Разград създаде през 2007г. Национална НПО мрежа за гражданско наблюдение на съда в България, в която участват над 65 неправителствени организации: www.watch.ngo-rz.org

AMERICA FOR BULGARIA FOUNDATION
Фондация Америка за България
С подкрепата на Фондация „Америка за България"

Фондация „Америка за България" подпомага развитието и растежа на динамичен частен сектор в полза на свободна и демократична България. Основана през 2008 година, Фондацията е наследник на Българо-американския инвестиционен фонд, създаден от Правителството на САЩ чрез Американската агенция за международно развитие. Грантовете, които Фондация „Америка за България" предоставя, продължават отношенията на доброжелателство и приятелство между народите на САЩ и България.

Сдружение "ЦЕНТЪР НА НПО В РАЗГРАД" е регистрирано в съответствие с ЗЮЛНЦ, решение по ф.д. №37/1997 г. на РОС
БУЛСТАТ: 116019267, жк. "Освобождение" 34, пк 237, Разград 7200, България
Тел./Факс: (+359 84) 661694, E-mail: office@ngo-rz.org, www.ngo-rz.org

Проект „ПРАВОСЪДИЕ БЛИЗО ДО ХОРАТА: втора фаза”

Изх. № Ц-42/06.03.2014г.

ДО
ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ
ГРАД СОФИЯ

ДО
ГРАЖДАНСКИЯ СЪВЕТ КЪМ ВСС
ГРАД СОФИЯ

ОТНОСНО: ЗАСЕДАНИЕ НА ГРАЖДАНСКИЯ СЪВЕТ КЪМ ВСС НА 7.03.2014г.

СТАНОВИЩЕ

От името на Сдружение „Център на НПО в Разград“ и Национална НПО мрежа за гражданско наблюдение на съда, предлагам становище по дневния ред на свикано редовно заседание на Граждански съвет към ВСС на 07.03.2014г.

Точка 3: Обсъждане на проект на Правила за формирането, организацията и дейността на комисиите по професионална етика в органите на съдебната власт.

Становище: Считаме за напредък приемането на промени и допълнения в Правила за формирането, организацията и дейността на комисиите по професионална етика в органите на съдебната власт (Правилата). Подобен подход подобрява практиката по приложението на Кодекса на етичното поведение на българските магистрати. При анализ на проекта за промени и допълнения в Правилата, смятаме за необходимо да се подобри структурата и съдържанието.

Структура на Правилата:

Според нас е необходимо да се положат още усилия да се подобри структурата на представения документ. Бихме предложили да се въведат раздели или глави, които да са наименовани например: *Структура и състав; процедури за избор на комисии; функции; правомощия; мандат; разглеждане на сигнали; производство и т.н.*

Съдържание на Правилата:

Сдружение "ЦЕНТЪР НА НПО В РАЗГРАД" е регистрирано в съответствие с ЗЮЛНЦ, решение по ф.д. №37/1997 г. на РОС
БУЛСТАТ: 116019267, жк. “Освобождение” 34, пк 237, Разград 7200, България
Тел./Факс: (+359 84) 661694, E-mail: office@ngo-rz.org, www.ngo-rz.org

Т.5 (3): *За членове на комисиите по професионална етика не могат да се избират магистрати, които изтърпяват наложено им дисциплинарно наказание или срещу тях има висящо дисциплинарно производство.*

Според нас текстът изключва магистрати, които са изтърпели предишно дисциплинарно наказание. Бихме предложили да не се избират за членове и магистрати, които са имали наложено им дисциплинарно наказание. Ние смятаме, че командировани магистрати също не трябва да бъдат избирани за членове на Комисии по професионална етика в съответния орган на съдебната власт, където са командировани.

Т.12: *Комисиите по професионална етика в органите на съдебната власт извършват проверки за наличие на поведение, противоречащо на правилата за професионална етика и предоставят резултатите от проверката на съответния административен ръководител или на Комисия „Професионална етика и превенция на корупцията" на ВСС. Срокът за произнасяне на комисиите не следва да бъде по-дълъг от 30 дни.*

Бихме предложили преди думите *„професионална етика"*, да се добави *„Кодексът на етичното поведение на българските магистрати и"*

Според нас текстът във втората му част има нужда да се прецизира - резултатите от проверката трябва да се предоставят задължително едновременно на съответния административен ръководител и на Комисията „Професионална етика и превенция на корупцията" на ВСС. Предлагаме съюзът „или" да се замени със съюз „и". Предположението на избор на Комисията на кого да предостави резултатите от проверката – на административния ръководител или Комисията на ВСС създава усещането за несигурност и неяснота в действията на Комисията по професионална етика. Това е една възможност за неглижиране на сигнали.

Т.15, четвърто изречение: *Материалите от извършената проверка се съхраняват за срок от пет години, считано от датата на решаване на преписката.*

Всъщност цялата т. 15 съдържа пет различни по смисъл текстове, които не са добре свързани и затова според нас те трябва да се структурират.

Според нас не е достатъчен срока за съхранение на материалите. Бихме предложили да се увеличи на 10 години съхранение. Смятаме, че е важно да се съхраняват материалите поради непрекъснатия и динамичен процес на дейността на магистратите при атестиране, оценка на нравствените качества, премествания, командирования и т.н.

Предложения извън проекта: При изследването на приложение на КЕПБМ в рамките на гражданското наблюдение на съдилища в Южна България, установихме ниска степен на публичност и прозрачност в дейността на Комисиите по професионална етика. Гражданските наблюдатели правят следните препоръки:

„Всички съдилища да публикуват в интернет-страниците си информация за състава и дейността на Етичните комисии[1]*"*

[1] Вж бюлетин „Граждански наблюдател 12", с. 15: file:///C:/Documents%20and%20Settings/BSCI/My%20Documents/Downloads/GN%2012-broi%20AUGUST-2012%20color.pdf

Сдружение "ЦЕНТЪР НА НПО В РАЗГРАД" е регистрирано в съответствие с ЗЮЛНЦ, решение по ф.д. №37/1997 г. на РОС
БУЛСТАТ: 116019267, жк. "Освобождение" 34, пк 237, Разград 7200, България
Тел./Факс: (+359 84) 661694, E-mail: office@ngo-rz.org, www.ngo-rz.org

„Всички наблюдавани съдилища да оповестят публично чрез интернет-страниците си поименния състав на Етичните си комисии, вътрешните правила за тяхната работа и и дейността им[2]"

Предлагаме да бъдат включени в Правилата:

- Текстове, уреждащи задължителното публикуване в интернет-страницата на орган на съдебната власт информация за поименен състав на Комисията по професионална етика, контакти, както и Правила за дейността.
- Текстове, уреждащи задължителното публикуване в интернет-страницата на орган на съдебната власт информация за текущата дейност на Комисията по професионална етика – дневен ред, заседания, протоколи, приети решения, документи и приложения.

6 март 2014г.

град Разград

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

Георги Милков

Центърът на НПО в Разград разработва и прилага пилотни програми в подкрепа на съдебната реформа от 2004г. Осъществени са седем проекта за гражданско наблюдение на съда и подкрепа на съдебната система в България. В момента реализира проект „Правосъдие близо до хората: втора фаза", подкрепен от Фондация „Америка за България". Главната цел на проекта е да подобри отчетността, прозрачността и етиката в съдебната система в България чрез механизъм за успешно гражданско наблюдение на съда на национално ниво. Центърът на НПО в Разград създаде през 2007г. Национална НПО мрежа за гражданско наблюдение на съда в България, в която участват над 65 неправителствени организации: www.watch.ngo-rz.org

AMERICA FOR BULGARIA FOUNDATION
Фондация Америка за България С подкрепата на Фондация „Америка за България"

Фондация „Америка за България" подпомага развитието и растежа на динамичен частен сектор в полза на свободна и демократична България. Основана през 2008 година, Фондацията е наследник на Българо-американския инвестиционен фонд, създаден от Правителството на САЩ чрез Американската агенция за международно развитие. Грантовете, които Фондация „Америка за България" предоставя, продължават отношенията на доброжелателство и приятелство между народите на САЩ и България.

[2] Вж бюлетин „Гаждански наблюдател 13", с. 24: file:///C:/Documents%20and%20Settings/BSCI/My%20Documents/Downloads/gn13%20(1).pdf

Сдружение "ЦЕНТЪР НА НПО В РАЗГРАД" е регистрирано в съответствие с ЗЮЛНЦ, решение по ф.д. №37/1997 г. на РОС
БУЛСТАТ: 116019267, жк. "Освобождение" 34, пк 237, Разград 7200, България
Тел./Факс: (+359 84) 661694, E-mail: office@ngo-rz.org, www.ngo-rz.org